

Sygn. akt XXVIII C 784/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2021 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVIII Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Dawid – Birska

Protokolant: Ewa Leszczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 października 2021 roku w Warszawie

sprawy z powództwa **T. J. (1)**

przeciwko **Bank (...) S.A. z siedzibą w W.**

o zapłatę i o ustalenie ewentualnie o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Bank (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda T. J. (1) kwotę 192 602,50 zł (sto dziewięćdziesiąt dwa tysiące sześćset dwa złote i pięćdziesiąt groszy) oraz kwotę 47 628,45 CHF (czterdzieści siedem tysięcy sześćset dwadzieścia osiem franków szwajcarskich i czterdzieści pięć centymów) – obie wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 13 837,52 CHF (trzynaście tysięcy osiemset trzydzieści siedem franków szwajcarskich i pięćdziesiąt dwa centymy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 06 maja 2021 roku do dnia zapłaty;

II. ustala, że nie istnieje pomiędzy stronami postępowania stosunek prawny, wynikający z umowy o kredyt hipoteczny nr KH/ (...) z dnia 02 sierpnia 2007 roku;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od strony pozwanej Bank (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda T. J. (1) kwotę 12 374 zł (dwanaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 11 040 zł (jedenastęście tysięcy czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt XXVIII C 784/21

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 19 listopada 2021 roku

W pozwie, wniesionym w dniu 04 marca 2021 roku (k. 80 – data nadania przesyłki poleconej) przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. (dalej też jako: „Bank” lub Bank (...) S.A.), T. J. (1) domagał się:

1. zasądzenia od strony pozwanej na jego rzecz kwot 192 602,50 zł oraz 61 465,97 CHF – tytułem bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej w związku z nieważnością, zawartej przez strony umowy kredytu i pobraniem świadczeń nienależnych w okresie od dnia 03 lipca 2009 roku do dnia 03 listopada 2020 roku – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od kwot 192 602,50 zł i 47 628,45 CHF od dnia 17 lipca 2019 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 13 837,52 CHF od dnia następnego po dniu doręczenia stronie pozwanej odpisu pozwu do dnia zapłaty

oraz

2. ustalenia nieistnienia pomiędzy stronami stosunku prawnego kredytu, wynikającego z Umowy kredytu o nr KH/ (...) z dnia 02 sierpnia 2007 roku.

Ewentualnie, w przypadku uznania w/w Umowy, zawartej przez strony, za zgodną z prawem i mogącą dalej obowiązywać w kształcie pozbawionym zapisów abuzywnych, powód wniósł o:

3. zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz kwot 64 802,85 zł oraz 61 465,97 CHF – tytułem bezpodstawnego wzbogacenia strony pozwanej w związku z pobraniem środków tytułem spłaty kredytu w zawyżonej wysokości w okresie od dnia 03 lipca 2009 roku do dnia 03 listopada 2020 roku – wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od kwoty 64 802,85 zł od dnia 17 lipca 2019 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 61 465,97 CHF od dnia następnego po dniu doręczenia stronie pozwanej odpisu pozwu do dnia zapłaty.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na jego rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym opłat skarbowych od pełnomocnictw, kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia prawomocności wyroku do dnia zapłaty zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c. oraz kosztów postępowania w przedmiocie zawezwania do próby ugodowej, toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie pod sygnaturą I Co 3197/19, w tym opłaty od wniosku w wysokości 300 zł i kosztów zastępstwa prawnego.

Uzasadniając żądanie pozwu, powód wskazał, że istotą sporu pomiędzy stronami pozostaje kwestia oceny zgodności z prawem, powstałego pomiędzy stronami stosunku prawnego oraz ocena treści postanowień umownych, zawartych w § 2 ust. 2 i § 7 ust. 1 Umowy kredytu oraz § 8 ust. 3, § 9 ust. 4, § 10 ust. 4, § 10 ust. 5, § 11 ust. 4, § 11 ust. 5, § 12 ust. 3 oraz § 13 ust. 4 Regulaminu - dotyczących wprowadzenia klauzuli indeksującej świadczeń stron dwoma miernikami wartości, określanymi dowolnie przez stronę pozwaną, pod kątem ich abuzywności w świetle przepisów prawa, skutku ich abuzywności dla ostatecznego kształtu powstałego pomiędzy stronami stosunku prawnego, w tym również w kontekście oceny jego ewentualnej całkowitej nieważności na skutek ich bezskuteczności, a w konsekwencji określenia wymiaru, w jakim strona pozwana pozostawać będzie bezpodstawnie wzbogaconą kosztem powoda. Powód podał, że do dnia 03 listopada 2020 roku wpłacił łącznie na rzecz pozwanego Banku kwoty 261 866,69 zł oraz 61 465,97 CHF.

Kolejno powód wskazał, że strona pozwana w toku prezentowania mu oferty zawarcia umowy kredytu nie przedstawiła rzetelnych informacji, pozwalających ocenić rozmiar ryzyka związanego z produktem powiązany z walutą obcą oraz konsekwencji ekonomicznych zastosowanych w niej mechanizmów, lecz oferta kredytu została mu przedstawiona jedynie pod kątem potencjalnych korzyści, związanych z niższą przewidywaną wysokością raty miesięcznej w stosunku do rat kredytów pozbawionych odniesienia do walut obcych. Zarzucił, że pozwany Bank zaniechał przedstawienia mu jakichkolwiek symulacji obrazujących możliwe niekorzystne zmiany wysokości rat miesięcznych oraz że w żaden sposób nie zaznaczył faktu wystąpienia dodatkowych kosztów związanych z odniesieniem kredytu do waluty obcej, w tym w szczególności nie dającego się uniknąć zwiększenia sumy należnego do zwrotu kapitału już w momencie uruchomienia kredytu, wynikającego z zastosowania dwóch odrębnych mierników wartości dla wypłaty oraz spłaty kredytu. Ponadto pozwany Bank nie przedstawił czynników, mających wpływ na wysokość ustalanych przez siebie mierników wartości w postaci kursów kupna i sprzedaży waluty obcej, mających być stosowanymi na użytek realizacji Umowy, jak również nie wskazał podstawy stosowania dwóch odrębnych kursów waluty obcej w Umowie kredytu nie przewidującej w swej treści jakiegokolwiek procesu wymiany walut. Powód podniósł, że w chwili podpisywania Umowy faktyczna wysokość zobowiązań z niej wynikających pozostała niemożliwa do ustalenia a niedostateczny zakres informacji udostępnionych przez stronę pozwaną uniemożliwiał rzetelną ocenę konsekwencji ekonomicznych płynących z jej zawarcia.

Następnie powód zarzucił, że przedmiotowa Umowa jest nieważna jako sprzeczna z art. 353¹ k.c. tj. z powodu przekroczenia granicy swobody umów poprzez zagwarantowanie sobie przez pozwany Bank pełnej dowolności w zakresie ustalenia wysokości zobowiązań powoda jako kredytobiorcy. Dodał, że Umowa ta jest sprzeczna z zasadami

współzycia społecznego w świetle treści art. 58 § 2 k.c. Podniósł, że nieważność Umowy prowadzi do usunięcia jej z obrotu prawnego ze skutkiem od daty jej zawarcia a skutkiem stwierdzenia nieważności tej Umowy w całości pozostaje uznanie, że spełnione przez kredytobiorcę na rzecz Banku oraz przez Bank na rzecz kredytobiorcy świadczenia nie miały oparcia w łączącej strony Umowie. Podał, iż żądanie zapłaty opiera się na przepisach art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c. oraz na teorii dwóch kondykcji.

Ponadto powód podkreślił, że ma interes prawny w żądaniu ustalenia nieistnienia stosunku prawnego na podstawie art. 189 k.p.c., ponieważ nawet uwzględnienie żądania o zapłatę – na skutek dokonania przez Sąd oceny Umowy jako nieważnej – może nie doprowadzić do definitywnego zakończenia sporu powstałego pomiędzy stronami postępowania, co jednoznacznie świadczy o istnieniu stanu niepewności prawnej po jego stronie (k. 4 – 19 – pozew).

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2021 roku Sąd z urzędu sprawdził i ustalił wartość przedmiotu sporu, określając ją – jako sumę wartości żądania o zapłatę oraz żądania o ustalenie – na kwotę 1 200 631 zł (k. 85 – postanowienie z dnia 23 kwietnia 2021 roku).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Bank (...) S.A. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko procesowe, strona pozwana wskazała, że kwestionowane postanowienia umowne nie stanowią klauzul niedozwolonych w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., zaś stwierdzenie bezskuteczności całej indeksacji jest nieproporcjonalne oraz sprzeczne z zasadami współzycia społecznego oraz uczciwego obrotu. Dodała, że Bank dochował należytej staranności w tym, aby jego klienci zostali należycie poinformowani o ryzyku zmiany kursów walut oraz że powód od samego początku obowiązywania Umowy miał możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie CHF na podstawie § 8 ust. 4 Regulaminu. Podniosła, że zawierając Aneks (...) z dnia 28 sierpnia 2014 roku oraz spłacając kredyt, powód jednoznacznie potwierdził, że był i w dalszym ciągu jest świadomy, że zaciągnął kredyt indeksowany do CHF i tak ukształtowany stosunek zobowiązaniowy akceptuje. Ponadto strona pozwana wskazała, że powód wynegocjował obniżenie marży o 0,3 p.p. i prowizji o 0,2 p.p. oraz że w chwili zawierania Umowy zajmował stanowisko dyrektora generalnego w spółce z o.o., a więc nie można uznać, aby nie miał pełnego rozeznania w warunkach Umowy kredytowej, czy też w ryzykach wiążących się z zawarciem Umowy kredytowej. Dodała, że powód nie zawarł Umowy jako konsument, gdyż w czasie jej zawierania zamieszkiwał w W. przy ulicy (...), zaś kredytowana nieruchomość położona jest w C..

Kolejno strona pozwana wskazała, że kursy ustalane przez Bank w Tabeli Kursów Walut Obcych były kursami rynkowymi oraz że kwestionowane postanowienia umowne zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Podniosła, iż dochodzone przez powoda roszczenia znajdują uzasadnienie w łączącej strony Umowie kredytowej oraz że Bank nie został w jakimkolwiek nadzwyczajnym stopniu wzbogacony. Strona pozwana podniosła także zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powoda (art. 5 k.c.).

Ponadto strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia wszystkich roszczeń powoda z uwagi na to, że indeksacja kredytu miała miejsce ponad 10 lat przed wytoczeniem powództwa. Zarzuciła również, iż powód nie ma interesu prawnego w żądaniu ustalenia (k. 107 – 137 – odpowiedź na pozew).

Strony postępowania na rozprawie w dniu 27 października 2021 roku, bezpośrednio poprzedzającej ogłoszenie wyroku w sprawie, podtrzymały stanowiska wyrażone w pozwie i odpowiedzi na pozew (k. 267).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. J. (1) planował zakup zabudowanej nieruchomości w miejscowości C.. W 2007 roku zawarł z Bankiem (...) S.A. umowę o kredyt w złotych polskich. Ze środków pochodzących z tego kredytu nie mógł jednak zrealizować w całości zakupu tej nieruchomości. Kilka miesięcy później skontaktował się z nim pracownik Banku (...) S.A. i zaprezentował

mu ofertę kredytu indeksowanego do waluty franka szwajcarskiego (CHF), informując, że jest to waluta stabilna a oprocentowanie przy tym kredycie będzie niskie.

(**dowód:** k. 264 – 266 – zeznania powoda T. J. (1))

W wypełnionym w dniu 13 czerwca 2007 roku na druku Banku wniosku kredytowym nr (...), T. J. (1) zwrócili się do Banku (...) S.A. o udzielenie kredytu w kwocie 750 000 PLN, która miała być przeznaczona na refinansowanie wydatków poniesionych na cele mieszkaniowe.

W rubryce „Waluta kredytu / pożyczki” spośród czterech opcji: PLN, EURO, USD i CHF nie zaznaczono żadnego okienka. W rubryce „Okres kredytowania” wpisano 444 miesiące. Wypłata kredyt miała nastąpić jednorazowo a spłata – w ratach równych.

W rubryce „Informacje o Wnioskodawcach” wpisano, że T. J. (1) ma wykształcenie wyższe, wykonuje zawód menedżera oraz prowadzi działalność gospodarczą.

Natomiast w rubryce (...) wpisano, że Wnioskodawca jest właścicielem domu przy ulicy (...) w W..

Powyższy wniosek wpłynął do Banku w dniu 05 lipca 2007 roku.

(**dowód:** k. 141 – 142 – poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia wniosku kredytowego nr (...))

T. J. (1) poświadczył własnoręcznym podpisem, że zapoznał się z informacjami, zawartymi na druku – sporządzonym przez Bank – datowanym na dzień 01 czerwca 2007 roku, zatytułowanym: „Informacja dla Wnioskodawców ubiegających się o produkty hipoteczne indeksowane kursem waluty obcej, oparte na zmiennej stopie procentowej”.

W treści powyższego druku wskazano m.in. że wybierając zadłużenie w walucie obcej, Kredytobiorcy korzystają aktualnie z oprocentowania niższego w porównaniu z kredytem złotowym i spłacają miesięcznie niższą ratę kredytu. Podkreślono, że zaciągając zobowiązania w walucie obcej, Kredytobiorcy narażeni są na ryzyko zmiany kursów walutowych a występowanie ryzyka kursowego sprawia, że zarówno rata spłaty, jak i wysokość zadłużenia tytułem zaciągniętego kredytu przeliczona na PLN na dany dzień podlega ciągłym wahaniom, w zależności od aktualnego kursu waluty. Podano, że ryzyko kursowe jest znacznie mniejsze, jeżeli o kredyt walutowy ubiega się Kredytobiorca, osiągający dochody w tej samej walucie obcej. Wskazano, że warto rozważyć zaciągnięcie długoterminowego kredytu w PLN jako korzystną alternatywę w stosunku do kredytów walutowych, które mimo atrakcyjnych aktualnie warunków cenowych w długim okresie mogą okazać się droższe na skutek wzrostu kursów walutowych. Kolejno wskazano, że zarówno w przypadku kredytów złotych jak i walutowych, oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową, Kredytobiorca ponosi ryzyko zmian stóp procentowych. Podano, że zmienność kursów walutowych oraz wahania stóp procentowych powodują, że rzeczywiste koszty obsługi długu mogą okazać się znacznie wyższe od wcześniej założonych.

W tabelce, zawartej na tym druku, wskazano 4 przykłady wpływu zmiany stopy procentowej oraz kursu waluty na wysokość raty kredytu. Podano, iż przy aktualnym poziomie kursu CHF i aktualnym poziomie stopy procentowej szacowana wysokość raty wynosiłaby 3 104,82 zł a przy ich zmianie z zastosowaniem wskazanych w tabelce parametrów rata mogłaby wynosić od 3 443,21 zł do 5 162,10 zł. W tabelce tej podano jeden przykład zmiany wysokości raty w związku ze zmianą kursu CHF, podając, że wysokość raty kredytu w sytuacji, gdy kurs CHF wzrósłby o 10,9%, tj. o wartość stanowiącą różnicę pomiędzy maksymalnym i minimalnym kursem CHF z okresu ostatnich 12 miesięcy, wynosiłaby 3 443,21 zł.

W treści powyższego druku wskazano, że załącznikami do niego są: Historia zmian kursu CHF do złotego oraz Historia zmian stawki referencyjnej dla CHF.

(dowód: k. 161 – 161v – poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia podpisanego przez powoda druku „Informacja dla Wnioskodawców ubiegających się o produkty hipoteczne indeksowane kursem waluty obcej, oparte na zmiennej stopie procentowej”)

Pracownik Banku, zajmujący się powyższym wnioskiem kredytowym, zwrócił się do Banku o obniżenie marży Banku z 1,15% o 0,3% oraz prowizji z 1% o 0,2%. Podał, że jest to drugi kredyt tego klienta, który polecił ten Bank swoim pracownikom, którzy zaciągnęli kredyty w Banku (...) S.A. na wysokie kwoty.

(**dowód:** k. 159 – wydruk korespondencji mailowej z dnia 27 lipca 2007 roku)

W dniu 27 lipca 2007 roku Bank dokonał oceny zdolności kredytowej Wnioskodawcy, wpisując w parametrach wejściowych symulacji kwotę wnioskowanego kredytu 755 998,99 PLN oraz walutę kredytu CHF. W analizie tej podano m.in., że oprocentowanie dla kredytu w CHF wynosi 3,5500% a dla kredytu w PLN – 5,5600%. Wskazano, że we wszystkich wymienionych w symulacji walutach: PLN, CHF, EUR i USD Wnioskodawca posiada zdolność kredytową.

W tym samym dniu Bank wydał decyzję kredytową w przedmiocie powyższego wniosku kredytowego nr (...), w której określono, na jakich warunkach mogłaby zostać zawarta umowa kredytowa z Wnioskodawcą. Wskazano w niej cel kredytowania: refinansowanie kosztów poniesionych na cele mieszkaniowe – kwota 749 999,00 PLN oraz całkowitą kwotę kredytu 755 998,99 PLN i walutę kredytu CHF. Podano, że oprocentowanie zmienne wynosić ma 3,5500%, marża Banku – 0,8500% a prowizja 0,80%.

(dowód: k. 160, k. 162 – poświadczony za zgodność z oryginałami kserokopie wstępnej oceny zdolności kredytowej i parametrów wejściowych symulacji; k. 156 – 158 – poświadczona za zgodność z oryginałem kserokopia dokumentu Podejmowanie decyzji (...))

W dniu 02 sierpnia 2007 roku T. J. (1) (dalej też jako (...)) oraz Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarli, datowaną na ten dzień, umowę o kredyt hipoteczny nr KH/ (...) (dalej też jako (...)).

Zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 Umowy kwota kredytu wynosiła 755 998,99 PLN a kredyt indeksowany był do CHF, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy. W § 2 ust. 3 Umowy wskazano cel kredytu: refinansowanie kosztów poniesionych na cele mieszkaniowe – kwota 749 999,00 PLN oraz koszty wliczone w kredyt – kwota 5 999,99 PLN. W § 2 ust. 4 i 5 Umowy opisano kredytowaną nieruchomość, na której miała zostać ustanowiona hipoteka. Natomiast w § 2 ust. 6 Umowy wskazano, że okres kredytowania ma wynosić 444 miesięcy.

Wypłata kredytu miała nastąpić jednorazowo na rachunek bankowy Kredytobiorcy (§ 3 ust. 1 – 2 Umowy).

W § 4 ust. 1 Umowy wskazano, że od kwoty udzielonego kredytu Bank pobiera jednorazową bezzwrotną prowizję w wysokości 5 999,99 PLN, płatną przed uruchomieniem kredytu lub jego pierwszej transzy, a w § 4 ust. 2 Umowy – że prowizja ta zostanie potrącona przez Bank z kwoty kredytu.

§ 6 ust. 1 Umowy stanowił, że kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, natomiast § 6 ust. 3 Umowy – że oprocentowanie kredytu wynosi 3,5500 % w stosunku rocznym, co stanowiło sumę stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF), obowiązującej w dniu sporządzenia Umowy oraz marży w wysokości 0,8500 p.p., stałej w całym okresie kredytowania.

W § 7 ust. 1 Umowy wskazano, że Kredytobiorca zobowiązał się spłacić kwotę kredytu w CHF, ustaloną zgodnie z § 2, w złotych polskich z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z Tabelą Kursów Walut Obcych Banku (...) SA.

W § 9 Umowy ustanowiono zabezpieczenia spłaty kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami w postaci: hipoteki kaucyjnej do kwoty 1 285 198,28 PLN na rzecz Banku, ustanowionej na kredytowanej nieruchomości; cesji na

Bank praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości, zgodnie z warunkami określonymi w § 3 i § 5 Umowy; cesji na Bank praw z polisy ubezpieczeniowej na życie Kredytobiorcy, zgodnie z warunkami określonymi w § 3 i § 5 Umowy; do czasu otrzymania przez Bank odpisu z księgi wieczystej nieruchomości z prawomocnym wpisem hipoteki – ubezpieczenia kredytów zabezpieczanych hipotecznie na podstawie Umowy, zawartej przez Bank z Towarzystwem (...) S.A.

Stosownie do § 11 ust. 2 pkt 1 i ust. 5 Umowy integralną jej część stanowił Regulamin, który miał zastosowanie w zakresie nieuregulowanym Umową.

(**dowód:** k. 23 – 25 – kserokopia umowy o kredyt hipoteczny nr KH/ (...))

W § 2 pkt 8 lit. f) Regulaminu kredytowania osób fizycznych w ramach usług bankowości hipotecznej Banku (...) S.A. wskazano, że użyte w nim określenie stopa referencyjna stawka LIBOR (3M) (London Interbank Offered Rate) oznacza stopę procentową podawaną przez R., ustalaną o godzinie 11:00 GMT w L., na podstawie średniej arytmetycznej kwotowań 3 – miesięcznych, po której banki gotowe są sprzedawać swoje nadwyżki finansowe na londyńskim rynku międzybankowym, w przypadku kredytu w CHF.

W § 2 pkt 19 Regulaminu podano, że użyte w nim określenie kredyt w walucie oznacza kredyt udzielony w PLN indeksowany kursem waluty obcej wg Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku.

§ 3 ust. 1 i 2 Regulaminu stanowiły, że kredyt udzielony jest w PLN oraz że kredyt może być indeksowany kursem waluty obcej na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych.

Zgodnie z § 5 ust. 16 pkt 2 Regulaminu w przypadku kredytu w walucie obcej, kredyt jest kredytem indeksowanym do walut wymiennalnych i jest udzielany w złotych polskich, w umowie kredytowej kwota kredytu miała być określona w PLN.

Stosownie do § 8 ust. 3 Regulaminu, w przypadku kredytu w walucie obcej, kwota raty spłaty miała być obliczona według kursu sprzedaży dewiz, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych z dnia spłaty. Natomiast § 8 ust. 4 Regulaminu stanowił, że w przypadku kredytu w walucie obcej Kredytobiorca mógł zastrzec w umowie kredytu, że Bank będzie pobierał ratę spłaty z rachunku w walucie, do jakiej kredyt był indeksowany, o ile rachunek ten jest dostępny w ofercie Banku.

Zgodnie z § 9 ust. 4 Regulaminu w przypadku kredytu w walucie obcej, Bank w następnym dniu po upływie terminu wymagalności kredytu, dokonać miał przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN, z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez Bank w Tabeli Kursów Walut Obcych. Od wymagalnego kapitału, wyrażonego w PLN, Bank naliczać miał dalsze odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych.

(**dowód:** k. 28 – 35, k. 168 – 172v – kserokopie Regulaminu kredytowania osób fizycznych w ramach usług bankowości hipotecznej w Banku (...) S.A.)

Przed zawarciem powyższej Umowy pracownicy Banku nie informowali T. J. (1) ustnie o ryzyku kursowym, ani nie przedstawiali mu symulacji rat kredytowych w związku ze zmianą kursu CHF.

(**dowód:** k. 265, k. 266 – zeznania powoda)

W wykonaniu powyższej Umowy Bank udostępnił Kredytobiorcy zgodnie z jej postanowieniami kwotę 755 998,99 zł, przeliczając ją na saldo zadłużenia w wysokości 337 198,48 CHF.

Z powyższej kwoty 755 998,99 zł Bank potrącił kwotę 5 999,99 zł tytułem prowizji a pozostałą kwotę przelał na rachunek bankowy Kredytobiorcy.

(**dowód:** k. 50 – zaświadczenie Banku z dnia 26 czerwca 2019 roku o wysokości odsetek od kredytu hipotecznego)

Kredytobiorca przeznaczył środki pieniężne, wypłacone mu na podstawie powyższej Umowy w całości na zakup nieruchomości gruntowej, zabudowanej budynkiem mieszkalnym, położonej w miejscowości C..

(**dowód:** k. 265 – zeznania powoda)

W dniu 28 sierpnia 2014 roku Kredytobiorca i Bank podpisali Aneks nr (...) do Umowy, na mocy którego w § 2 Umowy dodano zapis, w którym m.in. wskazano, że podstawą do ustalenia kursów kupna i sprzedaży zawartych w Tabeli Kursów Walut Obcych Banku jest kurs bazowy, stanowiący średnią arytmetyczną z ofert kupna i ofert sprzedaży tej waluty oferowanych przez profesjonalnych uczestników rynku walutowego i podanych na stronie serwisu (...) w chwili tworzenia Tabeli Kursów Walut Obcych, przy czym wartość kursu kupna i wartość kursu sprzedaży z Tabeli Kursów Walut Obcych mogła odbiegać od kursu bazowego o nie więcej niż 10%. Tabela Kursów Walut Obcych miała być tworzona przynajmniej raz dziennie każdego dnia roboczego, pierwsza pomiędzy godziną 8:00 a godziną 10:00 danego dnia.

Ponadto na podstawie powyższego Aneksu zmianie uległy także § 7 ust. 1 oraz ust. 3 Umowy, zgodnie z którymi m.in. spłata rat kredytu miała być dokonywana przez Kredytobiorcę w walucie, do której kredyt był indeksowany oraz spłata kredytu miała następować poprzez bezpośrednie potrącanie przez Bank należnych mu kwot z rachunku walutowego Kredytobiorcy.

(**dowód** : k. 26 – 26v – kserokopia Aneksu nr (...))

W dniu 08 października 2014 roku Kredytobiorca i Bank podpisali, sporządzony w dniu 12 września 2014 roku, Aneks nr (...) do Umowy, dotyczący ubezpieczenia kredytowanej nieruchomości.

(**dowód:** k. 27 – 27v – kserokopia Aneksu nr (...))

T. J. (2) m.in. w okresie od 03 lipca 2009 roku do 03 listopada 2020 roku dokonał na rzecz Bank wpłat tytułem spłaty rat kapitałowo – odsetkowych w łącznej wysokości 192 602,50 zł oraz 61 465,97 CHF.

(**dowód:** k. 50 – 72 – zaświadczenie Banku z dnia 26 czerwca 2019 roku o wysokości spłat)

W chwili zawierania powyższej Umowy T. J. (1) prowadził działalność gospodarczą w zakresie wulkanizacji oraz sprzedaży i wymiany opon. Działalność tę prowadził w miejscowości C. na nieruchomości przy ulicy (...), którą wynajmował od jej właściciela.

T. J. (1) mieszka zarówno w miejscowości C. przy ulicy (...) w domu, kupionym ze środków pieniężnych, wypłaconych mu przez Bank na podstawie w/w Umowy, jak i w domu w W. przy ulicy (...).

Dom w C. nigdy nie był wynajmowany. T. J. (1) nigdy nie prowadził tam działalności gospodarczej.

(**dowód:** k. 265, k. 266v – zeznania powoda)

T. J. (1) pismem z dnia 03 lipca 2019 roku skierował do Banku reklamację, m.in. wzywając Bank do zapłaty kwot 192 602,50 zł oraz 47 628,45 CHF – z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z w/w Umowy w okresie od 03 lipca 2009 roku do 03 czerwca 2019 roku w związku z zastosowaniem w Umowie niedozwolonych klauzul umownych. W piśmie tym wyznaczył Bankowi termin zapłaty, wynoszący 30 dni od dnia odebrania tego pisma.

(**dowód:** k. 36 – 40v – wydruk reklamacji z dnia 03 lipca 2019 roku)

Bank w odpowiedzi na powyższą reklamację, pismem z dnia 16 lipca 2019 roku, wskazał m.in., że nie widzi podstaw do uznania roszczeń Kredytobiorcy.

(**dowód:** k. 41 – 44 – kserokopia odpowiedzi z dnia 16 lipca 2019 roku na reklamację)

Pełnomocnik T. J. (1) – w jego imieniu – wniósł do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie, datowany na dzień 03 lipca 2019 roku wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, w którym również wezwał Bank do zapłaty kwot wskazanych w powyższym wezwaniu do zapłaty.

(**dowód:** k. 45 – 48 – wydruk wniosku o zawezwanie do próby ugodowej z dnia 03 lipca 2019 roku)

W skierowanej do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w W. do sprawy o sygnaturze akt I Co 3197/19 odpowiedzi z dnia 08 stycznia 2020 roku na powyższy wniosek, Bank oświadczył, że nie wyraża zgody na zawarcie ugody na warunkach wskazanych w tym wniosku.

(**dowód:** k 49 – 49v – kserokopia odpowiedzi z dnia 08 stycznia 2020 roku na zawezwanie do próby ugodowej

Do chwili zamknięcia rozprawy w niniejszej sprawie Bank nie wypłacił Kredytobiorcy żądanych przez niego kwot.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie wskazanych w jego opisie dowodów z dokumentów i kserokopii dokumentów oraz z zeznań powoda. Dowody z dokumentów Sąd ocenił jako wiarygodne. Strony postępowania nie kwestionowały, że oświadczenia w nich zawarte zostały złożone przez osoby, które podpisały te dokumenty. Nie kwestionowały także prawdziwości i autentyczności dokumentów złożonych w kserokopiach. Sąd nie znalazł także podstaw, aby z urzędu powziąć wątpliwości odnośnie ich wiarygodności i mocy dowodowej.

Odnosnie dowodu z przesłuchania powoda wskazać należy, iż w swoich zeznaniach zrelacjonował on przebieg zdarzeń związanych z zawarciem Umowy kredytu, akcentując przede wszystkim, że nie przedstawiano mu symulacji rat kredytowych, obrazujących wpływ zmiany kursu CHF na wysokość raty kredytowej oraz że nie by świadomy ryzyka kursowego. Oceniając zeznania powoda, Sąd miał na uwadze, że jest on bezpośrednio zainteresowany korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem niniejszej sprawy. Jednakże – mając na uwadze treść jego zeznań oraz okoliczność, że znalazły one potwierdzenie w dowodach z dokumentów – Sąd ocenił je jako wiarygodne, logiczne i rzeczowe.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły także same twierdzenia stron o okolicznościach faktycznych sprawy. W zakresie, w jakim druga strona je przyznała lub im nie zaprzeczyła, uznać należało je za bezsporne (art. 229 – 230 k.p.c.).

Na podstawie art. 235⁽²⁾ § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd pominął dowody: z opinii biegłego sądowego, zgłoszonego w pkt 8 lit. d pozwu (k. 5); z dokumentów wymienionych w pkt XI ppkt 1 lit. b) oraz od m) do u) na stronach 56 – 58 odpowiedzi na pozew (k. 134v – 135v); z zeznań świadków A. K. i J. C., zgłoszonych w pkt 3 na stronie 59 odpowiedzi na pozew (k. 136) oraz z opinii biegłego sądowego, zgłoszonego w pkt 4 na stronie 58 odpowiedzi na pozew (k. 136). Sąd uznał, że wymienione dowody nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Irrelevantne w niniejszej sprawie były bowiem ustalenia dotyczące sposobu pozyskiwania przez pozwanego Bank środków pieniężnych na potrzeby finansowania udzielanych kredytów indeksowanych do CHF oraz sposobu księgowania tych kredytów w ewidencji Banku. W niniejszej sprawie istotna była treść łączącej strony Umowy, a nie mechanizmy finansowe dotyczące udzielonego kredytu, stosowane przez pozwanego Bank. Odnosnie dowodu z zeznań świadków, Sąd miał także na uwadze, iż nie brali oni udziału w zawieraniu przedmiotowej Umowy z powodem, a więc ich zeznania dotyczyć mogłyby jedynie opisanie ogólnie przyjętej przez Bank procedury zawierania umów kredytu hipotecznego, zaś ustalenia te nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Odnosnie zaś dowodów z opinii biegłych sądowych, zgłoszonych przez obie strony postępowania, to – wobec oceny przedmiotowej Umowy dokonanej w dalszej części uzasadnienia – fakty, które miały być wykazane tymi dowodami, nie miały także istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Co do dowodów z Raportu i Informacji KNF, Ekspertyzy, Raportu dotyczącego spreadów, opinii ekonomicznej prof. dr hab. K. J., stanowiska Prezesa (...), to wskazać należy, iż mogły one stanowić jedynie wzmocnienie argumentacji prawnej strony pozwanej, która się na nie powołała, natomiast nie miały one istotnego znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, żądania główne powoda – o ustalenie nieistnienia pomiędzy stronami postępowania stosunku prawnego, wynikającego z Umowy o kredyt hipoteczny nr KH/ (...) z dnia 02 sierpnia 2007 roku, oraz o zasądzenie od strony pozwanej kwot 192 602,50 zł oraz 61 465,97 CHF – zasługiwały na uwzględnienie w całości. Żądanie główne zostało oddalone w niewielkim zakresie, dotyczącym żądania odsetkowego, o czym w dalszej części uzasadnienia.

Wobec powyższego, Sąd w ogóle nie orzekał w przedmiocie żądania ewentualnego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż do analizowanej Umowy mają zastosowanie przepisy ustawy Prawo bankowe. Zgodnie zaś z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe (Dz.U z 2002 roku, Nr 72, poz. 665, t.j. z późn. zm.) (dalej też jako „UPrB”) – w brzmieniu obowiązującym w dniu zawarcia spornej Umowy – przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do art. 69 ust. 2 cytowanej ustawy umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Z powyższego wynika zatem, że umowa kredytu jest umową nazwaną, dwustronnie zobowiązującą. Na jej podstawie bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji drugiej strony – kredytobiorcy kwotę środków pieniężnych (kwotę kredytu), a kredytobiorca zobowiązuje się zwrócić kwotę wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami. Uprawnienie kredytobiorcy polega na tym, że może domagać się od banku wypłaty kredytu a obowiązek polega na tym, że ma zwrócić wypłaconą mu kwotę wraz z odsetkami. Umowa kredytu jest umową odpłatną, gdyż na kredytobiorcę nakłada obowiązek zapłacenia bankowi odsetek oraz prowizji, które mają charakter wynagrodzenia za korzystanie ze środków pieniężnych banku. Ponadto jest to umowa konsensualna, czyli dochodzi do skutku w wyniku samego uzgodnienia przez strony jej podstawowych postanowień. Przedmiotem kredytu musi być określona kwota pieniężna. W umowie muszą być także określone zasady spłaty sumy kredytu.

Ponadto wskazać należy, iż sporna Umowa została zawarta przed zmianą ustawy Prawo bankowe, dokonaną ustawą z dnia 29 lipca 2011 roku (Dz.U. z 2011 roku, Nr 165, poz. 984), na mocy której dodano art. 69 ust. 2 pkt 4a UPrB, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, umowa kredytu powinna zawierać szczegółowe zasady określenia sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo - odsetkowych oraz zasady przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu. Ustawa ta wprowadziła także uregulowanie, zawarte w art. 69 ust. 3 zdanie 1 UPrB, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo – odsetkowych bezpośrednio w tej walucie oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie.

Powyższe nie stanowi ustawowej definicji kredytu indeksowanego lub denominowanego. Przyjmuje się jednak, że kredyt denominowany lub indeksowany do waluty obcej to kredyt udzielony w złotych polskich, którego kwota jest odnoszona do waluty obcej. Kredyt taki jest kredytem złotowym, z tym, że na skutek denominacji lub indeksacji, saldo kredytu wyrażane jest w walucie obcej, do której kredyt został denominowany lub indeksowany. Kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kredytu bądź w walucie, do której kredyt został denominowany lub indeksowany bądź w walucie polskiej, po przeliczeniu raty wyrażonej w walucie. Wypłata kredytu indeksowanego lub denominowanego do waluty obcej następuje w złotych polskich, zaś operacja z walutą obcą dokonywana jest jedynie „na papierze” dla celów księgowych, do faktycznego przekazania wartości dewizowych nie dochodzi. Do faktycznego obrotu dewizowego

dochodzi dopiero wówczas, gdy strony uzgodnią, że spłata kredytu przez kredytobiorcę następować będzie w walucie, do której kredyt indeksowano lub denominowano.

Mając powyższe na uwadze, dokonać należy rozróżnienia pomiędzy kredytem indeksowanym do waluty obcej a kredytem czysto walutowym. W przeciwieństwie do kredytu indeksowanego, kredyt walutowy to kredyt udzielony w innej niż PLN walucie, a zatem również w tej walucie wypłacany i spłacany. W niniejszej sprawie z uwagi na to, iż środki finansowe zostały wypłacone powodowi w walucie polskiej oraz powód początkowo spłacał raty kapitałowo – odsetkowe zgodnie z Umową w walucie polskiej, z całą pewnością należy mówić o kredycie indeksowanym, nie zaś kredycie walutowym.

Przedmiotowa Umowa o kredyt w § 2 ust. 1 i 2 przewidywała, że kwota kredytu wynosi 755 998,99 PLN oraz że kredyt jest indeksowany do CHF, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF według Tabeli Kursów Walut Obcych, obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy. Stosownie do § 7 ust. 1 Umowy Kredytobiorca zobowiązał się spłacać kwotę kredytu w CHF, ustaloną zgodnie z § 2 w złotych polskich, z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z Tabelą Kursów Walut Obcych Banku (...) SA. Zgodnie z § 8 ust. 3 Regulaminu, w przypadku kredytu w walucie obcej, kwota raty spłaty miała być obliczona według kursu sprzedaży dewiz, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych z dnia spłaty.

Zgodnie zatem z postanowieniami przedmiotowej Umowy, kredyt był wypłacony w złotych polskich, indeksowany kursem innej waluty – CHF. Natomiast z walutą CHF powiązana była inna stopa referencyjna niż dla PLN, tj. nie WIBOR, lecz LIBOR. Kwota wypłacona powodowi w PLN zgodnie z Umową w dniu uruchomienia kredytu miała być przeliczona na CHF według kursu kupna CHF określonego w Tabeli Kursów. Wysokość rat kapitałowo – odsetkowych miała zaś zostać ustalona z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z Tabelą Kursów.

Zaznaczenia wymaga, że o tym, iż walutą kredytu był PLN świadczy nie tylko kwota kredytu, wskazana jednoznacznie w Umowie w PLN, ale także waluta zabezpieczeń ustanowionych w Umowie – nie tylko sum gwarancyjnych, jakie miały wynikać z umowy ubezpieczenia nieruchomości, czy umowy ubezpieczenia na życie Kredytobiorcy, ale przede wszystkim zabezpieczenia hipotecznego, w którym wartość hipoteki kaucyjnej wyrażona była w PLN – do sumy 1 285 198,28 PLN (§ 9 ust. 1 pkt 1 Umowy). Zgodnie z art. 68 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2001 roku, Nr 124, poz. 1361 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym na datę zawarcia analizowanej Umowy – hipoteka zabezpiecza jedynie wierzytelności pieniężne i może być wyrażona tylko w oznaczonej sumie pieniężnej. Jeżeli wierzytelność zgodnie z prawem została wyrażona w innym pieniądzu niż pieniądz polski, hipotekę wyraża się w tym innym pieniądzu. Gdyby zatem wierzytelność – czyli kredyt – była wyrażona w CHF, również hipoteka powinna zostać wyrażona w CHF.

Postanowienia Regulaminu, stanowiącego integralną część spornej Umowy, także przemawiają za przyjęciem, że kredyt udzielony powodowi był kredytem udzielonym w PLN a nie kredytem walutowym. W § 2 pkt 19 Regulaminu wskazano, że kredyt w walucie obcej to kredyt udzielony w PLN, indeksowany kursem waluty obcej wg tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku, zaś w § 3 ust. 1 i 2 – że kredyt udzielony jest w PLN oraz może być indeksowany kursem waluty obcej na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych. Zgodnie z § 9 ust. 4 Regulaminu w przypadku kredytu w walucie obcej, Bank w następnym dniu po upływie terminu wymagalności kredytu, dokonać miał przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na PLN, z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez Bank w Tabeli Kursów Walut Obcych. Od wymagalnego kapitału wyrażonego w PLN Bank naliczać miał dalsze odsetki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych.

Powyższe postanowienia Regulaminu również potwierdzają, że indeksacja była jedynie mechanizmem przeliczeniowym, nie czyniąc z tego kredytu stricte walutowego kredytu. Należy stwierdzić, iż nadal był to kredyt złotowy, zadłużenie przeterminowane miało być bowiem wyrażone finalnie nie w CHF, lecz w PLN. Wreszcie zgodnie z § 14 ust. 3 Regulaminu od kwoty kredytu w PLN, a nie CHF ustalana była suma ubezpieczenia na życie Kredytobiorcy.

Zastosowany w Umowie mechanizm indeksacji nie zmieniał kwoty i waluty kredytu, wyrażonej w PLN, a stanowił on jedynie klauzulę przeliczeniową, mocą której strony ustaliły, że zobowiązanie wyrażone w walucie polskiej w dniu uruchomienia kredytu, a zatem z chwilą wykonania zobowiązania Banku do wypłaty kredytu (co nastąpić miało w PLN), miało zostać przeliczone na walutę obcą – na CHF, Kredytobiorca zobowiązany był do dokonania spłaty kredytu – przy czym wysokość rat, uiszczanych w PLN, obliczona miała być według kursu sprzedaży CHF.

Wskazać należy, iż zgodnie z jednolitą linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, przed wejściem w życie w/w ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku, tzw. „ustawy antyspreadowej”, dopuszczalne było na zasadzie swobody umów zaciągnięcie zobowiązania kredytowego w walucie obcej z równoczesnym zastrzeżeniem, że wypłata i spłata kredytu będzie dokonywana w walucie krajowej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 marca 2011 roku, IV CSK 377/10; z dnia 29 kwietnia 2015 roku, V CSK 445/14; z dnia 22 stycznia 2016 roku, I CSK 1049/14; z dnia 27 lutego 2019 roku, II CSK 19/18 oraz z dnia 11 grudnia 2019 roku, V CSK 382/18). Argumentem przemawiającym za dopuszczalnością zawierania umów o kredyt indeksowany do waluty obcej przed wejściem w życie w/w ustawy nowelizującej było właśnie wprowadzenie do ustawy Prawo bankowe przepisu dotyczącego kredytów indeksowanych do waluty innej niż polska. Racjonalny ustawodawca nie wprowadziłby bowiem do porządku prawnego umowy, co do której zachodzą przesłanki do stwierdzenia jej nieważności.

Umowa kredytu indeksowanego, przewidującego spread walutowy, mieściła się zatem w konstrukcji ogólnej umowy kredytu bankowego i stanowiła jej możliwy wariant. Samo wprowadzenie do Umowy postanowienia przewidującego mechanizm indeksacji – z wyżej wskazanych już względów – nie było sprzeczne z treścią art. 69 ust. 1 UPrB, gdyż nie naruszało zasady swobody umów, wyrażonej w art. 353¹ k.c. Natomiast inną kwestią jest sposób określenia przez pozwany Bank mechanizmu indeksacji poprzez odesłanie do kursów walut, ustalanych w Tabeli Kursów Walut Obcych, tworzonej przez Bank, o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

Kolejno, odnosząc się do zarzutu powoda, iż przedmiotowa Umowa jest nieważna jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.), wskazać należy, że w ocenie Sądu, zarzut ten okazał się niezasadny. Ustalenie nieważności czynności prawnej z powodu jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego może nastąpić bowiem jedynie w wyjątkowych wypadkach. To zatem na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia, że taki wyjątkowy wypadek miał miejsce w niniejszej sprawie. Natomiast w niniejszym postępowaniu powód nie wykazał, aby zaistniały wyjątkowe okoliczności np. aby strona pozwana wykorzystała jego nieporadność lub jego przymusowe położenie. Wobec tego, stwierdzić należało, iż ten zarzut powoda nie zasługiwał na uwzględnienie. Dodać również należy, iż powód nie wyartykułował konkretnych zasad współżycia społecznego, z którymi sporna Umowa byłaby sprzeczna.

Natomiast zasadny okazał się podniesiony przez powoda zarzut, że postanowienia przedmiotowej Umowy, dotyczące indeksacji, naruszają przepis art. 353¹ k.c.

W ocenie Sądu, analizowana Umowa jest nieważna z tego powodu, że jej postanowienia dotyczące mechanizmu indeksacji – w zakresie, w jakim odsyłają do kursów waluty ustalonych jednostronnie przez Bank w Tabeli Kursów Walut Obcych – sprzeczne są z naturą stosunku zobowiązaniowego. Przy czym – jak już wyżej wskazano – samą indeksację należy uznać za ogólnie dopuszczalną, jednakże postanowienia tej konkretnej Umowy, określające mechanizm indeksacji naruszają granice swobody umów.

Zgodnie z art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

W uzasadnieniu uchwały z dnia 22 maja 1991 roku, w sprawie III CZP 15/91 (OSNCP 1992, nr 1, poz. 1), Sąd Najwyższy wskazał, że natura umowy gospodarczej i generowanego przez nią stosunku sprowadza się generalnie do tego, że wyraża ona i pozwala realizować interes każdej ze stron, ponieważ zaś interesy te bywają przeciwstawne, istotę umowy stanowi uzgodnienie woli stron, wyrażającej ich interesy. Zgoda obydwu stron jest oczywistym wymaganiem tak przy zawarciu umowy, jak i przy zmianach jej treści, stąd też nawet przy najdalej idących ułatwieniach w realizacji inicjatywy zmian pozostawiona jest drugiej stronie możliwość odmowy zgody na zmiany. W tym stanie rzeczy za

sprzeczne z naturą umowy gospodarczej należy uznać pozostawienie w ręku jednej tylko strony możliwości dowolnej zmiany jej warunków. Sprzeczność ta występuje szczególnie wyraźnie zwłaszcza przy umowach zawieranych nie w oparciu o indywidualne pertraktacje, ale w oparciu o regulamin wydany przez profesjonalistę, skoro jest oczywiste, że zawsze jest on zainteresowany w najkorzystniejszym dla siebie ukształtowaniu regulacji masowo zawieranych umów.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wyrażonym w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 sierpnia 2020 roku, w sprawie VI ACa 801/19 – które Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela – zasada swobody umów nie zezwala na to, aby jedna strona, a zwłaszcza silniejsza ekonomicznie, mogła na etapie realizacji umowy kredytu narzucać drugiej stronie wymiar jej zobowiązań, szczególnie w zakresie podstawowych jej obowiązków wynikających z tej umowy.

Jeżeli zatem określenie wysokości świadczenia pozostawione zostanie wyłącznie jednej ze stron umowy, to umowa taka sprzeczna będzie z naturą zobowiązania.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, iż w przedmiotowej Umowie o kredyt strony wprowadziły wzajemne świadczenia (w tym kwotę do wypłaty w PLN oraz oprocentowanie, w oparciu o które ustalona miała być kwota do spłaty), jednakże postanowienia klauzul indeksacyjnych, w związku z przyznaniem wyłącznie Bankowi uprawnienia do ustalania kursów walut w Tabeli Kursów Walut Obcych, dawały stronie pozwanej możliwość dowolnej i nieograniczonej żadnymi postanowieniami umownymi zmiany wysokości świadczenia. Zgodnie z § 2 ust. 2 Umowy kredyt indeksowany był do CHF, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy. Stosownie natomiast do § 7 ust. 1 Umowy Kredytobiorca zobowiązał się spłacać kwotę kredytu w CHF, ustaloną zgodnie z § 2 w złotych polskich, z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z Tabelą Kursów Walut Obcych Banku (...) SA. Przy czym ani w Umowie ani w Regulaminie w ogóle nie określono zasad, którymi pozwany Bank miałby kierować się, ustalając kursy walut w tworzonej przez siebie Tabeli Kursów ani też nie wskazano żadnych granic w tym zakresie. Nie było zatem wiadomo, jakimi kryteriami pozwany Bank kierował się, ustalając własne kursy w tworzonej przez siebie Tabeli Kursów. Druga strona umowy (Kredytobiorca) nie miała więc możliwości zweryfikowania tego, czy kursy walut zostały ustalone przez Bank zgodnie z zasadami, skoro zasady te nie zostały sformułowane. Kursy te mogły więc zostać ustalone przez Bank dowolnie i bez żadnych ograniczeń. Takie ukształtowanie postanowień umownych oznaczało zatem, iż wyłącznie jednej stronie umowy przyznano nieograniczone uprawnienie do określenia wysokości kursów waluty, na podstawie których ustalone miało być zarówno saldo kredytu jak i wysokość rat. Prowadziło to z kolei do tego, że na etapie wykonywania umowy, to wyłącznie jedna strona umowy poprzez określenie kursu kupna i kursu sprzedaży walut w Tabeli Kursów dokonywała w sposób nieograniczony i dowolny zmiany wysokości świadczenia drugiej strony (zarówno przy wypłacie kredytu jak i przy spłacie rat kredytu).

Na marginesie dodać należy, iż okoliczność, czy oraz w jakim zakresie pozwany Bank korzystał z możliwości dowolnej modyfikacji stosunku zobowiązaniowego poprzez określenie kwoty świadczenia, czy też stosowany przez niego kurs był kursem rynkowym, nie ma znaczenia, gdyż istotna jest okoliczność, iż w przedmiotowej Umowie Bankowi w ogóle zapewniono taką możliwość.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, że postanowienia przedmiotowej Umowy – dotyczące określenia mechanizmu indeksacji poprzez przyznanie wyłącznie jednej ze stron umowy możliwości dowolnego i nieograniczonego modyfikowania wysokości świadczenia – są sprzeczne z art. 353¹ k.c., określającym granice swobody umów.

Dodać również należy, iż sama świadomość stron istnienia w Umowie zapisów odsyłających do Tabeli Kursów nie ma znaczenia dla oceny ważności tej Umowy pod kątem zgodności z prawem. Nieważna umowa nie staje się bowiem ważna z tego powodu, że jej strony miały świadomość istnienia zapisów, skutkujących jej nieważnością.

Skoro przedmiotowa Umowa sprzeczna jest z ustawą, tj. z art. 353¹ k.c., to stwierdzić należy, iż wypełniona została dyspozycja art. 58 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. W ocenie Sądu, brak jest zaś takich przepisów ustawy, którymi można zastąpić postanowienia dotyczące indeksacji.

Stosownie zaś do § 3 art. 58 k.c. jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana.

Mając powyższe na uwadze, ustalić należało, czy przedmiotowa Umowa może pozostać w mocy co do pozostałych postanowień umownych, tj. czy z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością Umowa ta i tak zostałaby przez strony zawarta.

W ocenie Sądu, przedmiotowa Umowa nie zostałaby zawarta bez postanowień dotkniętych nieważnością. Z samego stanowiska procesowego strony pozwanej wynika, że nie zgodziłaby się ona na zawarcie umowy o kredyt wypłacony w PLN z zastosowaniem stawki referencyjnej właściwej dla waluty CHF, a więc stawki LIBOR. Ponadto zwrócić należy uwagę na to, że kredyty takie (złotowe z oprocentowaniem LIBOR) – choć nie zostały zakazane przez ustawę – w praktyce nigdy nie były udzielane przez banki.

Wobec tego, że sporna Umowa nie zostałaby zawarta bez kwestionowanych postanowień umownych, dotyczących mechanizmu indeksacji, uznać należało ją za nieważną w całości.

Dodać przy tym należy, iż sprzeczność z ustawą postanowień odsyłających do Tabeli Kursów Banku prowadzi do upadku całego mechanizmu indeksacji dlatego, że bez tego odesłania nie byłoby możliwe ustalenie wysokości świadczeń stron Umowy.

W tym miejscu – odnosząc się do zarzutu strony pozwanej, iż powód przez wiele lat wykonywał sporną Umowę, a więc akceptował jej warunki – wskazać należy, że chociaż ograniczenia swobody umów obowiązują z mocy prawa, to faktycznie nie wywołują skutku prawnego, jeśli żadna ze stron umowy jej nie zakwestionuje. W konsekwencji np. kontrakt sprzeczny z ustawą może zostać zawarty i być wykonywany tak długo, jak obie strony się na to godzą i żadna nie wystąpi do sądu o stwierdzenie nieważności tej umowy ze względu na naruszenie art. 353¹ k.c. (tak Komentarz do k.c. pod red. Konrada Osajdy, teza 38. do art. 353¹ k.c.).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, iż wieloletnie wykonywanie przez strony spornej Umowy nie stanowiło przeszkody do badania, czy jej postanowienia zgodne są z ustawą oraz ostatecznie do ustalenia, że była ona nieważna.

Z uwagi na rozbieżności w doktrynie i orzecznictwie co do zasadności zarzutów dotyczących nieważności umów o kredyt indeksowany do waluty obcej z powodu ich sprzeczności z ustawą, w dalszej kolejności rozważyć należało także podniesione przez powoda zarzuty dotyczące abuzywności kwestionowanych postanowień umownych.

Przy założeniu, że przedmiotowa Umowa nie byłaby nieważna z wyżej podanych już względów, stwierdzić należałoby, iż postanowienia tej Umowy dotyczące mechanizmu indeksacji, stanowią klauzule abuzywne i jako takie nie wiążą powoda.

Przepis art. 385¹ § 1 k.c. stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które nie zostały z nim indywidualnie uzgodnione, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to jedynie postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Zgodnie z art. 385¹ § 2

k.c., zamieszczona w umowie klauzula abuzywna nie wiąże konsumenta, a strony są związane umową w pozostałym zakresie.

W niniejszej sprawie należało mieć na uwadze, iż kwestionowane postanowienie umowne – tj. § 2 ust. 2 Umowy oraz § 8 ust. 3 Regulaminu – były już przedmiotem kontroli przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który w wyroku z dnia 14 grudnia 2010 roku, wydanym w sprawie o sygnaturze akt XVII AmC 426/09, uznał za niedozwolone i zakazał Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. wykorzystywania w obrocie z konsumentami m.in. postanowień wzorca umowy o następującej treści:

- „Kredyt jest indeksowany do CHF/USD/EUR, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF/USD/EUR według Tabeli Kursów Walut Obcych obowiązującej w Banku (...) w dniu uruchomienia kredytu lub transzy.”,

- „W przypadku kredytu indeksowanego kursem waluty obcej kwota raty spłaty obliczona jest według kursu sprzedaży dewiz, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych z dnia spłaty.”.

Na podstawie powyższego prawomocnego wyroku w dniu 15 maja 2012 roku powyższe postanowienia wpisane zostały do rejestru klauzul niedozwolonych, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, odpowiednio pod nr (...) i nr (...).

W uzasadnieniu w/w wyroku z dnia 14 grudnia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów argumentował, iż oczywistym jest, że zawierając umowę kredytu indeksowanego w walucie obcej konsument jest świadomy (a przynajmniej powinien być świadomy) ryzyka, jakie się z tym wiąże, a więc ryzyka wynikającego ze zmienności kursów walut obcych. Czym innym jest takie ryzyko, a czym innym ustalanie kursów walut przez zarząd pozwanego. Te dwie kwestie są ze sobą powiązane tylko w takim stopniu, w jakim czynniki rynkowe mają wpływ na kurs waluty w Banku. Natomiast ryzyko to nie ma żadnego wpływu na ryzyko związane z możliwością dowolnego kształtowania przez pozwanego kursu wymiany waluty, w której indeksowany jest kredyt, a to wpływa w sposób oczywisty na sytuację konsumenta. Ponadto Sąd ten wskazał, że brak określenia w umowie sposobu ustalania kursów walutowych na potrzeby przeliczenia salda zadłużenia na walutę obcą oraz przeliczenia na złote kwoty wymaganej do spłat kredytu w rażący sposób narusza interes konsumenta. Skoro umowy kredytu cechują się długim okresem trwania i ograniczoną możliwością jego wcześniejszej spłaty kredytem z innego banku, to ustalenie prawidłowych zasad określania kursu waluty pozwoliłoby konsumentowi np. samodzielnie wyliczyć kurs waluty obcej.

Ponadto Sąd orzekający w niniejszym składzie podziela stanowisko, wyrażone przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 07 lipca 2021 roku w sprawie I CSKP 222/21 (LEX nr 3218438), zgodnie z którym w przypadku istnienia prawomocnego wyroku uznającego określone postanowienie wzorca za niedozwolone, w procesie obejmującym incydentalną kontrolę wzorca, toczącym się pomiędzy przedsiębiorcą, który był pozwanym w sprawie o uznanie postanowienia za niedozwolone, a podmiotem, który jako konsument zawarł z nim umowę, sąd nie powinien już oceniać, czy określone postanowienie jest niedozwolone, gdyż kwestia ta została rozstrzygnięta i rozstrzygnięcie w tej mierze ma charakter wiążący (zob. uzasadnienie uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 listopada 2015 roku, III CZP 17/15, OSNC 2016, Nr 4, poz. 40, w którym przyjęto prejudycjalny charakter orzeczenia wydanego w ramach kontroli abstrakcyjnej dla sporów indywidualnych). W wyroku tym Sąd Najwyższy przyjął, że zasada ta ma zastosowanie zarówno do stosunków prawnych powstających po uprawomocnieniu się wyroku wydanego w ramach abstrakcyjnej kontroli wzorców i po wpisaniu postanowienia do rejestru, jak również do stosunków, które powstały wcześniej. W części odnoszącej się do uznania postanowienia wzorca za niedozwolone orzeczenie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ma charakter deklaracyjny i wywiera skutek ex tunc.

Wskazać przy tym należy, iż w uchwale z dnia 20 listopada 2015 roku, wydanej w sprawie III CZP 17/15, Sąd Najwyższy uznał, że prawomocność materialna wyroku uznającego postanowienie wzorca umowy za niedozwolone wyłącza powództwo o uznanie za niedozwolone postanowienia tej samej treści normatywnej, stosowanego przez

przedsiębiorcę pozwanego w sprawie, w której wydano ten wyrok (art. 365 i 366 k.p.c.). W uzasadnieniu tej uchwały stwierdzono, że działanie prawomocności materialnej w aspekcie mocy wiążącej nie może oznaczać bezpośredniej ingerencji w indywidualne stosunki materialnoprawne, lecz tylko konieczność uznania - w przypadku sporu na tle takich stosunków - że dane postanowienie umowne powielające postanowienie wzorca umowy uznane za niedozwolone i wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., lub postanowienie identyczne z nim w treści, jest niedozwolone (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2013 roku, II CSK 708/12). Rozwiązanie to mieści się w ramach wynikających z dyrektywy 93/13 oraz odpowiada płynącym z nich wymaganiom w ujęciu Trybunału. Sąd Najwyższy wskazał również, iż jednokierunkowe - na rzecz wszystkich - rozciągnięcie skutków prawomocności materialnej wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone wpisuje się w wymaganie wynikające z art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13, aby przyjęte na poziomie krajowym środki były stosowne i skuteczne. Działanie w/w wyroku na rzecz wszystkich, ale w stosunku do konkretnego pozwanego przedsiębiorcy, jest proporcjonalne, ponieważ pozwala na zachowanie równowagi pomiędzy potrzebą zapewnienia efektywności kontroli abstrakcyjnej a koniecznością respektowania prawa do wysłuchania jako podstawowego elementu prawa do rzetelnego postępowania, wynikającego z prawa do sądu. Udzielana w tych granicach w ramach tej kontroli ochrona prawna pozostaje skuteczna, ponieważ z jej dobrodziejstw w stosunku do pozwanego przedsiębiorcy korzystać może każdy, kto chce powołać się na niedozwolony charakter postanowienia wzorca umowy, stosowanego przez tego przedsiębiorcę, a zakwestionowanego przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów.

Mając powyższe na uwadze – wobec wpisania kwestionowanych klauzul umownych do rejestru klauzul niedozwolonych na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wydanego w sprawie, w której pozwanym był Bank (...) S.A. oraz wobec wiążącego charakteru tego wyroku – w niniejszej sprawie, celem ustalenia, czy kwestionowane postanowienia umowne wiążą powoda, wystarczające było ustalenie, czy powód, zawierając przedmiotową Umowę, działał jako konsument oraz czy kwestionowane postanowienia zostały z nim indywidualnie uzgodnione.

Z dowodów zgromadzonych w niniejszej sprawie jednoznacznie wynika, że pozwany Bank zawarł przedmiotową Umowę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie czynności bankowych (art. 43¹ k.c.), natomiast powód zawarł ją jako konsument (art. 22¹ k.c.). Środki pochodzące z kredytu miały zostać przeznaczone – i faktycznie zostały przeznaczone – na zakup domu, służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych powoda. Wprawdzie powód w chwili zawierania Umowy prowadził działalność gospodarczą w zakresie usług wulkanizacyjnych oraz sprzedaży i wymiany opon, jednakże środki pieniężne pochodzące z kredytu nie zostały wykorzystane na tę działalność. Ponadto z zeznań powoda – którym Sąd dał wiarę – wynika, że kredytowana nieruchomość nigdy nie była wynajmowana przez powoda oraz że nie prowadził na niej działalności gospodarczej (k. 265). Wskazać również należy, iż okoliczność, że powód w chwili zawierania Umowy mieszkał w stanowiącej jego własność nieruchomości w W., sama przez się nie pozbawia go statusu konsumenta w przedmiotowej Umowie kredytowej. Powód zeznał, iż wykorzystuje on obie nieruchomości – w W. i w C. – w celach mieszkaniowych (k. 265). Z dowodów zgromadzonych w sprawie nie wynika zaś, aby kredytowana nieruchomość była przez niego wykorzystywana do prowadzenia działalności gospodarczej.

W tym miejscu odnieść należy się także do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu dotyczącego zawodu wykonywanego przez powoda w chwili zawierania Umowy, tj. zajmowania przez niego stanowiska dyrektora generalnego w spółce z o.o.

Sąd orzekający w niniejszym składzie podziela pogląd, wyrażony m.in. przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 listopada 2020 roku w sprawie I ACa 265/20, iż dla kwalifikacji strony umowy jako konsumenta decydujące jest jedynie to, czy czynność prawna jest związana bezpośrednio z prowadzoną przez jej stronę działalnością profesjonalną (gospodarczą lub zawodową). Jeśli taki związek nie zachodzi, to strona umowy z przedsiębiorcą korzysta ze szczególnej ochrony prawnej (w świetle regulacji składającej się na szeroko rozumiane prawo konsumenckie, umocowane ustrojowo w art. 76 Konstytucji RP). Dla oceny abuzywności wzorca nie mają zatem znaczenia prawne osobiste przymioty (wiedza, doświadczenie itp.) osoby zawierającej umowę. Obowiązkiem

sądu jest dokonywanie oceny zobiektywizowanej odwołującej się do wzorca konsumenta jako osoby rozważnej, poinformowanej, o przeciętnej wiedzy i doświadczeniu życiowym. To że konsument ad casum posiada wiedzę ekonomiczną, nie może zmieniać kryteriów oceny wzorca umownego.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, iż fakt, że powód w momencie zawierania Umowy pełnił funkcję dyrektora generalnego w spółce z o.o. nie ma żadnego wpływu na ocenę jego statusu jako konsumenta, a co za tym idzie – uprawniony jest on do korzystania z ochrony przewidzianej w art. 385¹ k.c.

Nie budziło również wątpliwości, że postanowienia przedmiotowej Umowy, dotyczące indeksacji, nie były uzgadniane z powodem indywidualnie przed zawarciem Umowy. Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (art. 385¹ § 3 k.c.). Przy czym należy podkreślić, że wzorce są to klauzule, opracowane przed zawarciem umowy i wprowadzane do stosunku prawnego przez jedną ze stron w ten sposób, że druga strona nie ma wpływu na ich treść. Są one zwykle opracowywane w oderwaniu od konkretnego stosunku umownego i w sposób jednolity określają one treść przyszłych umów, stąd strona która wyraziła zgodę na stosowanie wzorca nie może zmieniać jego treści według swojej woli. Ciężar dowodu, że dane postanowienie umowne zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (art. 385¹ § 4 k.c.). Natomiast strona pozwana w niniejszej sprawie nie wykazała, aby powód miał jakikolwiek wpływ na postanowienia umowne dotyczące klauzul indeksacyjnych. Samo zaakceptowanie przez powoda kwestionowanych postanowień poprzez podpisanie przedmiotowej Umowy nie oznacza, że postanowienia te zostały z nim indywidualnie uzgodnione bądź że miał on realny wpływ na ich treść.

Zgodnie natomiast z art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Dodać należy, iż dla oceny danego postanowienia na podstawie art. 385¹ k.c. nie ma żadnego znaczenia sposób wykonywania umowy przez strony. W okolicznościach niniejszej sprawy nie podlegało zatem badaniu i nie miało znaczenia dla rozstrzygnięcia, czy pozwany Bank korzystał z możliwości, wynikających ze spornych postanowień umownych, a więc czy ustalane przez niego kursy walut w Tabeli Kursów Walut Obcych były zawyżone w stosunku do kursów NBP lub kursów ustalanych przez inne banki. Postanowienie jest niedozwolone, jeśli stwarza dla przedsiębiorcy samą możliwość działania w sposób rażąco naruszający interesy konsumenta. Za rażąco sprzeczne z interesem konsumenta uznać należy już samo skonstruowanie mechanizmu ustalania wartości świadczenia jednostronnie przez Bank, ponieważ mechanizm ten narusza równowagę kontraktową, umożliwiając przedsiębiorcy wpływ na kształtowanie obowiązków umownych konsumenta.

Odnosząc się natomiast do okoliczności, iż strony w dniu 28 sierpnia 2014 roku zawarły Aneks nr (...) do Umowy, na podstawie którego powód miał dokonywać spłaty kredytu bezpośrednio w walucie CHF, wskazać należy, iż nie miała ona znaczenia dla oceny abuzywności spornych postanowień umownych. Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela pogląd, wyrażony w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej też jako „TSUE”) z dnia 29 kwietnia 2021 roku, wydanym w sprawie C-19/20, iż Sąd krajowy jest zobowiązany do stwierdzenia nieuczciwego charakteru warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, nawet jeśli warunek ten został zmieniony przez te strony w drodze umowy. W wyroku tym TSUE wskazał, że wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, kiedy konsument wyraził wolną i świadomą zgodę na zmianę nieuczciwego warunku i na rezygnację z ochrony przed nieuczciwymi postanowieniami umownymi. Natomiast w niniejszej sprawie powód takiej zgody nie wyraził, wręcz przeciwnie – wnosząc pozew, w którym powoływał się na abuzywność postanowień dotyczących mechanizmu indeksacji – domagał się objęcia go w/w ochroną.

Kolejno podnieść należy, iż w wyroku z dnia 29 kwietnia 2021 roku w sprawie C-19/20 Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako „TSUE”) wskazał, że skutki stwierdzenia przez sąd istnienia nieuczciwego warunku w

umowie, zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, podlegają przepisom prawa krajowego, przy czym kwestia utrzymania się w mocy takiej umowy powinna być oceniana z urzędu przez sąd krajowy zgodnie z obiektywnym podejściem na podstawie tych przepisów.

Ponadto zgodnie z wyrokiem TSUE z dnia 18 listopada 2021 roku w sprawie C-212/20 w przypadku stwierdzenia przez sąd krajowy nieważności nieuczciwego warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w taki sposób, iż niezgodny z tym artykułem jest przepis prawa krajowego dający sądowi krajowemu możliwość uzupełnienia tej umowy poprzez zmianę treści owego warunku. Gdyby bowiem sąd krajowy mógł zmieniać treść nieuczciwych warunków zawartych w takich umowach, to takie uprawnienie mogłoby zagrażać realizacji długoterminowego celu ustanowionego w art. 7 dyrektywy 93/13. Uprawnienie to przyczyniałoby się bowiem do wyeliminowania zniechęcającego skutku wywieranego na przedsiębiorców poprzez sam brak stosowania takich nieuczciwych warunków wobec konsumentów, ponieważ nadal mogliby oni dostrzegać korzyść w stosowaniu rzeczonych warunków, wiedząc, że nawet gdyby miały one być unieważnione, to jednak umowa mogłaby zostać uzupełniona w niezbędnym zakresie przez sąd krajowy, tak aby zagwarantować w ten sposób interes rzeczonych przedsiębiorców. TSUE w wyroku tym wskazał, że jedynie w wypadku, gdyby stwierdzenie nieważności nieuczciwego warunku zobowiązywało sąd do unieważnienia umowy w całości, narażając tym samym konsumenta na szczególnie niekorzystne konsekwencje, w związku z czym unieważnienie to skutkowałoby niejako ukaraniem konsumenta, sąd krajowy mógłby zastąpić ten warunek przepisem prawa krajowego o charakterze dyspozytywnym. Ponadto TSUE dodał, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 stoi na przeszkodzie wypełnieniu luk w umowie spowodowanych usunięciem z niej nieuczciwych warunków wyłącznie na podstawie przepisów krajowych o charakterze ogólnym, przewidujących, że skutki wyrażone w treści czynności prawnej są uzupełniane przez skutki wynikające również z zasad słuszności lub ustalonych zwyczajów, które nie stanowią przepisów dyspozytywnych lub przepisów mających zastosowanie, w przypadku gdy strony umowy wyrażą na to zgodę.

Na marginesie dodać należy, iż co do zasady przedsiębiorca stosuje klauzule niedozwolone w celu osiągnięcia większych zysków niż możliwe przy zawieraniu umów zgodnych z zasadami uczciwego obrotu. Jeżeli więc konsekwencją wyeliminowania klauzul niedozwolonych z umowy miałyby być jedynie takie jej ukształtowanie, w wyniku którego przedsiębiorca uzyskiwałby z niej godziwy zysk, to przedsiębiorca nie miałby wystarczającej motywacji, aby zaprzestać stosowania w zawieranych umowach w/w klauzul. Założyć zatem można, że mając do wyboru umowę z klauzulami niedozwolonymi i szansę na większe korzyści z nich wynikające (jeśli jedyną konsekwencją, która może go spotkać będzie ograniczenie zysku do uczciwego poziomu) i umowę bez klauzul abuzywnych, która zapewni przedsiębiorcy tylko uczciwy zysk, nigdy nie zrezygnowałby on ze stosowania tychże klauzul, gdyż celem każdego przedsiębiorcy jest maksymalizacja zysku.

Z uwagi na wyżej opisany mechanizm działania przedsiębiorców na rynku, w wyroku TSUE z dnia 14 czerwca 2012 roku w sprawie C-618/10 stwierdzono, że: „z brzmienia ust. 1 art. 6 dyrektywy 93/13 wynika, że sądy krajowe są zobowiązane wyłącznie do zaniechania stosowania nieuczciwego warunku umownego, aby nie wywierał on obligatoryjnych skutków wobec konsumenta, przy czym nie są one uprawnione do zmiany jego treści. Umowa powinna bowiem w zasadzie nadal obowiązywać, bez jakiegokolwiek zmiany innej niż wynikająca z uchylecia nieuczciwych warunków, o ile takie dalsze obowiązywanie umowy jest prawnie możliwe zgodnie z zasadami prawa wewnętrznego. Dyrektywa 93/13 zobowiązuje państwa członkowskie, jak wynika z jej art. 7 ust. 1 w związku z jej motywem 24, do zapewnienia stosownych i skutecznych środków „mających na celu zapobieganie stałemu stosowaniu nieuczciwych warunków w umowach zawieranych przez sprzedawców i dostawców z konsumentami”. W tym kontekście należy zatem stwierdzić, że gdyby sąd krajowy mógł zmieniać treść nieuczciwych warunków zawartych w takich umowach, takie uprawnienie mogłoby zagrażać realizacji długoterminowego celu ustanowionego w art. 7 dyrektywy 93/13. Uprawnienie to przyczyniłoby się bowiem do wyeliminowania zniechęcającego skutku wywieranego na przedsiębiorców poprzez zwykły brak stosowania takich nieuczciwych warunków wobec konsumentów, ponieważ nadal byłiby oni zachęceni do stosowania rzeczonych warunków wiedząc, że nawet gdyby miały one być unieważnione, to jednak umowa mogłaby zostać uzupełniona w niezbędnym zakresie przez sąd krajowy, tak aby zagwarantować w ten sposób interes rzeczonych przedsiębiorców”.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, iż po pierwsze – po wyeliminowaniu z Umowy postanowień abuzywnych (§ 2 ust 2 i § 7 ust. 1 Umowy oraz § 8 ust. 3 Regulaminu) nie było możliwe uzupełnienie powstałych na skutek tego luk np. średnim kursem NBP. Po drugie – wskazać należy, iż po wyeliminowaniu z Umowy spornych klauzul i niezastąpieniu ich innymi postanowieniami Umowa ta nie może nadal obowiązywać z niżej podanych względów.

W pierwszej kolejności powtórzyć należy, iż opisywane we wcześniejszej części uzasadnienia klauzule indeksacyjne, stanowią element określający główne świadczenie stron umowy o kredyt indeksowany. Wobec tego, stwierdzić należy, iż usunięcie postanowienia określającego główne świadczenia stron, prowadzi do tego, że pomiędzy stronami brak jest zgody na zawarcie umowy. To prowadzi zaś do wniosku, że na skutek stwierdzenia abuzywności wskazanych postanowień umownych, Umowę należy uznać za nieważną.

Kolejno wskazać należy, iż wyeliminowanie z przedmiotowej Umowy postanowień dotyczących indeksacji, odsyłających do Tabeli Kursów Walut Obcych, prowadzi nie tylko do zniesienia mechanizmu indeksacji oraz różnic kursów walutowych, ale również pośrednio do zamknięcia ryzyka kursowego, które jest bezpośrednio związane z indeksacją. Klauzula dotycząca ryzyka wymiany określa główny przedmiot umowy kredytu indeksowanego. Usunięcie tych postanowień z umowy powoduje, że umowa ta nie może nadal obowiązywać bez tych warunków z tego powodu, że ich usunięcie spowodowałoby zmianę charakteru głównego przedmiotu umowy (por. powołany już wyżej wyrok TSUE w sprawie C-260/18).

Po wyeliminowaniu z umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej postanowień dotyczących indeksacji – a więc postanowień wyznaczających naturę tego stosunku zobowiązaniowego – umowę należałoby zatem uznać za nieważną na podstawie art. 353¹ k.c. jako sprzeczną z naturą zobowiązania. Wyeliminowanie z przedmiotowej Umowy klauzul indeksacyjnych doprowadziłoby bowiem do takiego zniekształcenia tego stosunku zobowiązaniowego, że nie odpowiadałby on już jego naturze, której istotą jest wprowadzenie postanowień dotyczących indeksacji, pozwalających na ustalenie salda zadłużenia w walucie obcej a następnie zastosowanie do tak ustalonego salda zadłużenia oprocentowania ustalonego według stawki LIBOR.

Reasumując – niezależnie od tego, czy przedmiotową Umowę uznać za nieważną na skutek sprzeczności postanowień dotyczących mechanizmu indeksacji z art. 353¹ k.c., czy też uznać ją za nieważną z powodu stwierdzenia abuzywności tych postanowień (prowadzącej w konsekwencji do nieważności Umowy), rozstrzygnięcie co do żądań powoda byłoby identyczne.

W ocenie Sądu, nie były trafne zarzuty strony pozwanej jakoby powód nie miał interesu prawnego w żądaniu ustalenia nieistnienia stosunku prawnego, wynikającego z przedmiotowej Umowy.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Przepis art. 189 k.p.c. ma charakter przepisu materialnoprawnego, gdyż stanowi podstawę prawną powództw o ustalenie stosunku prawnego oraz o ustalenie prawa, i to zarówno ustalenie pozytywne, jak i negatywne. Przedmiotem ustalenia w drodze powództwa przewidzianego w art. 189 k.p.c. mogą być prawa i stosunki prawne, dla ustalenia których właściwa jest droga procesu cywilnego (np. ustalenie nieważności umowy, ugody sądowej, testamentu). Przesłanką merytoryczną powództwa o ustalenie jest interes prawny, rozumiany jako potrzeba ochrony sfery prawnej powoda, którą może uzyskać przez samo ustalenie stosunku prawnego lub prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2011 roku, II CSK 568/10, Lex nr 932343).

Interes prawny istnieje wówczas, gdy zachodzi niepewność stosunku prawnego lub prawa, wynikająca z obecnego lub przewidywanego ich naruszenia lub kwestionowania. Brak interesu zachodzi wtedy, gdy sfera prawna powoda nie została naruszona lub zagrożona, bo jego prawo już zostało naruszone albo powstały określone roszczenia i może osiągnąć pełniejszą ochronę swych praw, bo może dochodzić zobowiązania pozwanego do określonego zachowania - świadczenia lub wykorzystać inne środki ochrony prawnej prowadzące do takiego samego rezultatu. Zasada ta nie ma charakteru bezwzględny, bo powód nie traci interesu, jeżeli ochrona jego sfery prawnej wymaga wykazania,

że stosunek prawny ma inną treść, w szczególności, gdy umowa jest zawarta na długi czas, a wyrok w sprawie o świadczenie za wcześniejszy okres (roszczenia dodatkowe zgłoszone przez powoda) nie usunie niepewności w zakresie wszystkich skutków prawnych mogących wyniknąć z tego stosunku w przyszłości (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 października 2018 roku, I ACa 623/17, Lex nr 2583325).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należało, iż powód ma interes prawny w żądaniu ustalenia w rozumieniu art. 189 k.p.c., gdyż samo powództwo o zapłatę nie rozstrzygnęłoby w sposób definitywny istniejącego pomiędzy stronami sporu co do związania ich przedmiotową Umową. Rozstrzygnięcie żądania o zapłatę zakończyłoby bowiem jedynie spór co do zwrotu kwot, które już zostały zapłacone na podstawie tej Umowy, nie rozstrzygnęłoby zaś co do zasadności lub niezasadności żądań Banku co do niezapłaconych jeszcze rat kredytu. Jedynie zatem ustalenie, czy strony są związane przedmiotową Umową, w pełny sposób zabezpieczy interes powoda. Rozstrzygnie kwestię podstawową, tj. czy powoda wiąże z pozwanym Bankiem Umowa o kredyt hipoteczny, czy nie. Usunie zatem niepewność co do tego, czy powód nadal jest zobowiązany wobec pozwanego Banku do dokonywania spłaty rat kredytu na podstawie tej Umowy. Zapobiegnie więc dalszemu sporowi o roszczenia Banku wynikające z tej Umowy. W ocenie Sądu, ustalenie nieistnienia stosunku prawnego, wynikającego z przedmiotowej Umowy, orzeczeniem Sądu stanowić będzie także podstawę dokonania wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami.

Zważywszy na powyższe, Sąd ustalił, że nie istnieje pomiędzy stronami postępowania stosunek prawny, wynikający z Umowy o kredyt hipoteczny nr KH/ (...) z dnia 02 sierpnia 2007 roku (pkt II sentencji wyroku).

Wobec ustalenia, że przedmiotowa Umowa jest nieważna – a więc że stosunek prawny z niej wynikający nie istnieje – strony powinny zwrócić sobie, zgodnie z teorią dwóch kondykcji, kwoty świadczone na podstawie tejże Umowy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2021 roku, w sprawie III CZP 11/20 oraz uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 07 maja 2021 roku w sprawie III CZP 6/21). Przypomnieć należy jedynie, że teoria dwóch kondykcji polega na tym, że każda ze stron ma własne roszczenie o zwrot spełnionego świadczenia: bank o zwrot kwoty wypłaconego nominalnie kredytu, a kredytobiorca o zwrot świadczeń spełnionych na rzecz banku.

Uzasadnione było zatem żądanie główne powoda zasądzenia od strony pozwanej na jego rzecz kwoty stanowiącej sumę wpłat dokonanych przez niego tytułem spłaty rat kapitałowo – odsetkowych w okresie od dnia 03 lipca 2009 roku do dnia 03 listopada 2020 roku.

Podstawę prawną powyższego żądania powoda stanowiły przepisy art. 405 k.c. i art. 410 § 1 i § 2 k.c. Zgodnie z art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Stosownie do art. 410 § 1 k.c. przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Przepis art. 410 § 2 k.c. stanowi zaś, że świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Z dowodów zgromadzonych w sprawie, w szczególności z zaświadczenia Banku, które załączone zostało do pozwu i nie było kwestionowane przez stronę pozwaną, wynika, że we wskazanym wyżej okresie powód uiścił na rzecz pozwanego Banku łącznie tytułem spłaty rat kapitałowo – odsetkowych kwoty 192 602,50 zł oraz 61 465,97 CHF. Wobec tego, Sąd w pkt I sentencji wyroku zasądził te kwoty od strony pozwanej na rzecz powoda.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd uznał, iż żądanie odsetkowe powoda było uzasadnione w przeważającej części. Przy czym Sąd miał na uwadze, iż powód przed wniesieniem pozwu wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwot 192 602,50 zł oraz 47 628,45 CHF, wyznaczając jej jednocześnie termin zapłaty, wynoszący 30 dni od otrzymania wezwania do zapłaty (k. 40). Powód nie złożył dowodu doręczenia tego pisma stronie pozwanej, natomiast poza sporem było, że strona pozwana na pismo to odpowiedziała pismem z dnia 16 lipca 2019 roku, a więc najpóźniej w tym dniu otrzymała wezwanie do

zapłaty. Od tego zatem dnia zaczął jej biec 30-dniowy termin zapłaty a od 31-go dnia, a więc od 16 sierpnia 2019 roku, strona pozwana pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem powyższego świadczenia. Mając to na uwadze, odsetki ustawowe za opóźnienie od kwot 192 602,50 zł oraz 47 628,45 CHF zostały zasądzone od dnia 16 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty. Natomiast co do pozostałej żądanej kwoty wyrażonej w CHF, to kwota ta została wpłacona przez powoda na rzecz Banku dopiero po dacie powyższego wezwania do zapłaty. Wobec tego, w zakresie żądania zapłaty kwoty 13 837,52 CHF uznać należało, iż wezwaniem do zapłaty tej kwoty był pozew. Odpis pozwu został zaś doręczony stronie pozwanej w dniu 05 maja 2021 roku. Od następnego dnia zatem powodowi należą się odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 13 837,52 CHF. Mając to na uwadze, Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od powyższej kwoty od dnia 06 maja 2021 roku do dnia zapłaty.

W pozostałym zakresie żądanie odsetkowe zostało oddalone, o czym Sąd orzekł w pkt III sentencji wyroku.

Na zakończenie wskazać należy, iż Sąd nie podzielił zarzutu strony pozwanej dotyczącego przedawnienia roszczeń powoda. Odnośnie żądania ustalenia, wskazać należy, iż zgodnie m.in. z wyrokiem TSUE z dnia 10 czerwca 2021 roku w połączonych sprawach C-776/19 do C-782/19 nie ulega przedawnieniu roszczenie konsumenta o stwierdzenie nieuczciwego charakteru warunku znajdującego się w umowie, zawartej między przedsiębiorcą a tym konsumentem. Ponadto wskazać należy, iż przedawnieniu nie ulegają roszczenia niepieniężne o ustalenie, oparte na art. 189 k.p.c. Odnośnie zaś roszczenia powoda o zapłatę, wskazać należy, iż nie można uznać go za świadczenie okresowe, a więc nie jest przewidziany dla niego 3 – letni termin przedawnienia. Co do kwestii początku biegu terminu przedawnienia, to – mając na uwadze m.in. wyrok TSUE z dnia 22 kwietnia 2021 roku w sprawie C-485/19 – uznać należało, iż termin przedawnienia roszczenia powoda o zwrot kwot wpłaconych na podstawie umowy, która zawiera abuzywne postanowienia, czego konsekwencją jest upadek umowy, a więc o zwrot świadczenia nienależnego, zaczął biec dla niego nie od chwili dokonania poszczególnych wpłat, lecz od chwili, kiedy powód uświadomił sobie istnienie w Umowie nieuczciwych postanowień umownych. Powód zeznał, iż uświadomili to sobie około 2019 (k. 265v). Zeznania te Sąd ocenił jako wiarygodne, mając przede wszystkim na uwadze, iż w 2019 roku powód po raz pierwszy skierował do strony pozwanej wezwanie do zapłaty, powołując się na abuzywność spornych postanowień umownych. Skoro zatem pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w marcu 2021 roku, to stwierdzić należało, iż roszczenie powoda o zapłatę nie przedawniło się.

Sąd nie podzielił także zarzutu strony pozwanej dotyczącego naruszenia art. 5 k.c. Zgodnie z tym przepisem nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. W ocenie Sądu, strona pozwana, która w przedmiotowej Umowie zastosowała postanowienia nieuczciwe, nie może skutecznie czynić powodowi zarzutu z tego powodu, że dochodzi swoich roszczeń w związku ze stosowaniem przez Bank klauzul abuzywnych. Zgodnie bowiem z tzw. „zasadą czystych rąk” na nadużycie prawa podmiotowego przez przeciwnika procesowego, nie może skutecznie powołać się strona, która sama narusza zasady współżycia społecznego.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., uznając, że powód uległ tylko w nieznaczej części swego żądania, tj. co do części żądania odsetkowego. Wobec tego, kosztami postępowania Sąd w całości obciążył stronę pozwaną. Na zasądzoną od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 12 374 zł składały się: kwota 1 000 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 10 800 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego powoda, będącego radcą prawnym (zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku, Dz.U. z 2015 roku, poz. 1804), kwota 34 zł tytułem opłat skarbowych od pełnomocnictw oraz kwota 540 zł tytułem kosztów, poniesionych w postępowaniu pojednawczym (kwota 300 zł tytułem opłaty sądowej do wniosku o zawezwanie do próby ugodowej oraz kwota 240 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w tym postępowaniu – na podstawie § 8 ust. 1 pkt 3 w/w Rozporządzenia). Na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od zasądzonych kosztów procesu Sąd zasądził również odsetki ustawowe za opóźnienie, liczone od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie brak było uzasadnionych podstaw do zasądzenia na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów postępowania wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości dwukrotności stawki minimalnej. Niniejsza sprawa nie ma charakteru precedensowego, wręcz przeciwnie w podobnych sprawach pozwy składane są w liczbie kilku tysięcy rocznie. Ponadto obecnie wydawane są zarówno przez sądy krajowe jak i przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej liczne orzeczenia dotyczące spraw kredytów indeksowanych do waluty obcej. Trudno zatem uznać, aby niniejsza sprawa była skomplikowana pod względem faktycznym albo prawnym. Dodatkowo Sąd miał na uwadze, że w niniejszej sprawie pełnomocnik powoda złożył jedno pismo procesowe, tj. pozew, oraz w sprawie odbyła się jedna rozprawa z udziałem pełnomocnika powoda, zaś od wniesienia pozwu do wydania wyroku upłynął okres około 8 miesięcy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)